

Cerkev stoji na dominantni lokaciji sredi vasi, znotraj kamnitega pokopališkega obzidja. Cerkev se prvič omenja leta 1263 oziroma leta 1305. Cerkev je bila sprva podružnica župnije v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Po legi in patrociniju sodeč je prvotno verjetno služila kot krstna kapela.

Sestavljajo jo pravokotna oz. skoraj kvadratna ladja, prezbiterij s petosminskim zaključkom, romanski zvonik na vzhodni strani, ter baročna kapela z zakristijo na zahodni strani cerkve.

Visoka starost cerkve in rast njenega pomena skozi stoletja se zrcali tudi v njeni arhitekturi, ki je danes rezultat številnih predelav. Najstarejši romanski del prvotno pravilno orientirane stavbe, predstavljata zvonik (prvotno nekoliko nižji korni zvonik) in del vzhodne in zahodne stene ladje. V 15. stoletju so cerkev povečali tako, da so na južni strani prizidali današnji križnorebrasto obokan prezbiterij, s čimer so spremenili orientacijo prvotne cerkve. Ob koncu 15. stoletja so ravnostropano notranjščino ladje obokali z zvezdasto-rebrastegim obokom. Neznano kdaj so na zahodni strani prezbiterija prizidali zakristijo, v baroku pa še stransko ladjo. Še nekoliko kasneje so verjetno podaljšali glavno ladjo proti severu, s čimer je cerkev dobila novo pročelje oz. fasado. S tem so se glavne gradbene faze zaključile.

Leta 2001 so bila izvedena obsežna konservatorsko-restavratorska dela, katerih rezultati so osvetlili stavbno zgodovino cerkve. V celoti je bil obnovljen romanski zvonik z vsemi arhitekturnimi detajli, stene ladje in prezbiterija so bile obnovljene v duhu 16. stoletja, oziroma okoli leta 1600. Ohranjena je bila poslikava na kamnitih detajlih, originalen omet in črna poslikava. Na vzhodni fasadi je bil ohranjen nekdanji gotski portal. V kamnitem tlaku, lahko v tlorisu sledimo dvema najpomembnejšima fazam razvoja - romanski in gotski fazi.

Glavni okras cerkvene notranjščine predstavljajo poleg izjemnega obokanja in kamnoseških detajlov tudi oltarji, predvsem oba stranska, oltar sv. Florijana in sv. Antona Puščavnika iz prve polovice 18. stoletja, delo neznanega rezbarja, oltarne slike so delo slikarja J.A. Straussa iz leta 1751. Za kip Marije z detetom, ki krasi osrednjo nišo stranskega oltarja v stranski kapeli pa se domneva, da je nastal v prvi polovici 17. stoletja. Glavni oltar, ki je sicer bogato razgiban v baročni tradiciji, lahko na osnovi posameznih detajlov postavimo v čas druge polovice 19. stoletja.

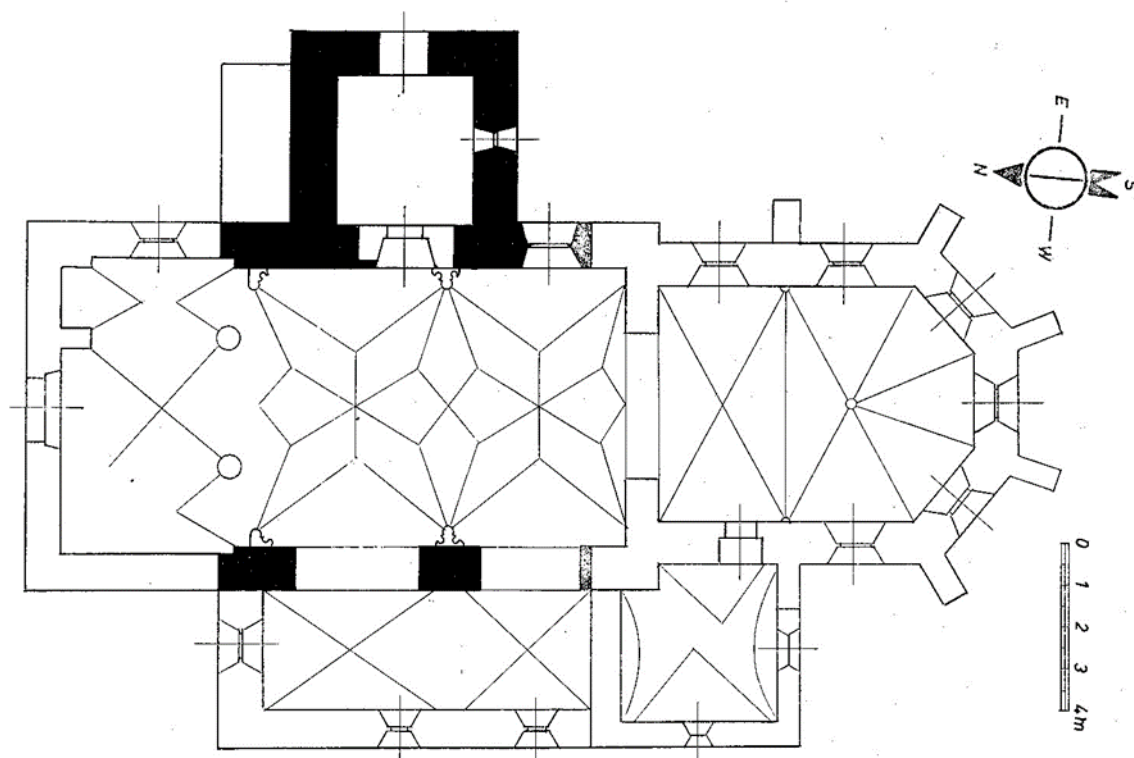
V vzhodno steno cerkve je bil do prenove vzdignjena marmorna rimska nagrobna plošča za Pubija Elija Junija – ob prenovi so ploščo odstranili, a jo še vedno hranijo v cerkvi.

Časopis »Slovenski gospodar« je 29. maja 1919 - v času koroških bojev med avstrijsko in slovensko vojsko - poročal, da se meseca maja v župniji vršijo hudi boji, da je najbolj je trpela vas Št. Janž in da so v vasi poškodovane hiše, med njimi najbolj cerkev in župnišče.

Cerkev sv. Janeza Krstnika z izjemno dominantno lego in še odlično ohranjenimi romanskimi in gotskimi elementi, kamnitimi detajli, poslikavami in baročno opremo sodi med pomembnejše sakralne objekte tako v Dravski dolini kot v širšem slovenskem prostoru.

Šentjanž pri Dravogradu, cerkev, rimski nagrobnik, prva polovica 2. stoletja

Šentjanž pri Dravogradu, tloris cerkve z označenim romanskim jedrom (v črni barvi) (Vir: R. Kregar)

Šentjanž pri Dravogradu, habsburški kataster, 19. stoletje

Šentjanž pri Dravogradu, 1928 – 1947 (Vir: SEM)

Šentjanž pri Dravogradu, stara fotografija (Vir: KPM)